

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев1 2/2022
18.05.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић, Драгане Миросављевић, Јелице Бојанић Керкез и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Петар Јанковић, адвокат из ..., против тужене Народне банке Србије, са умешачем на страни тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милош Пајчин, адвокат из ..., ради поништаја одлуке о додели стана, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 457/17 од 17.08.2017. године, у седници одржаној 18.05.2022. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против става првог изреке решења Вишег суда у Београду Гж 457/17 од 17.08.2017. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиље изјављена против става првог изреке решења Вишег суда у Београду Гж 457/17 од 17.08.2017. године.

Образложење

Решењем Првог основног суда у Београду П 22446/15 од 23.06.2016. године, ставом првим изреке, одбачена је као неблаговремена тужба тужиље у делу којим је тражила да се поништи одлука комисије за стамбена питања Народне банке Југославије Сп бр. .. од 31.01.2000. године, којом је умешачу на страни тужене, додељен у закуп на неодређено време стан број .., површине 53 м², у улици ... бр. .., на ... спрату. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиље у делу којом је тражила да се обавезе тужена да јој додели у закуп на неодређено време двособан стан бр. ..., површине 53 м², на ... спрату, зграде у улици ... бр. .., или да у противном судска одлука замени одлуку тужене. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да умешачу на страни тужене накнади трошкове парничног поступка у износу од 223.500,00 динара.

Виши суд у Београду је решењем Гж 457/17 од 17.08.2017. године, ставом првим изреке, одбио као неосновану жалбу тужиље и потврдио решење Првог основног суда у Београду П 22446/15 од 23.06.2016. године, у ставу првом и другом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке решења Првог основног суда у Београду П 22446/15 од 23.06.2016. године па је одбијен захтев умешача на страни тужене за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован.

Против решења другостепеног суда којом је поступак правноснажно окончан, става првог изреке, тужиља је изјавила благовремену ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и предложила да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној ради интереса равноправности грађана и уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд је решењем Рев 1790/2018 од 14.11.2019. године, одлучио да не дозволи одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 457/17 од 17.08.2017. године – одлуке садржане у првом ставу изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена ревизија тужиље изјављена против решења Вишег суда у Београду Гж 457/17 од 17.08.2017. године – одлуке садржане у првом ставу изреке.

Одлуком Уставног суда Уж 10767/2017 од 21.01.2022. године, ставом 1. изреке, усвојена је Уставна жалба АА (тужиље) и утврђено да је ставом другим изреке решења Врховног касационог суда Рев 1790/18 од 14.11.2019. године, повређено право подносиоце уставне жалбе на правично суђење, зајемчено одредбом члана 32. став 1. Устава РС, док је у преосталом делу уставна жалба одбачена. Ставом 2. изреке, поништено је решење Врховног касационог суда Рев 1790/18 од 14.11.2019. године и одређено да исти суд донесе нову одлуку о ревизији подносиоце уставне жалбе изјављеној против решења Вишег суда у Београду Гж 457/17 од 17.08.2017. године.

У поновном поступку, Врховни касациони суд је ценио испуњеност услова за одлучивање о ревизији тужиље, као о изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20), и закључио да нису испуњени услови прописани том одредбом закона за одлучивање о посебној ревизији тужиље.

Одредбом члана 404. став 1. ЗПП, прописано је да је ревизија изузетно дозвољена, због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

Предмет тражене правне заштите је остваривање права тужиље на доделу стана поништајем одлуке Комисије за стамбена питања туженог о додели стана умешачу у односу на кога тужиља сматра да има приоритетно право на решавање стамбеног питања. Побижано решење о одбачају тужилине тужбе не одступа од судске праксе о томе да пропуштање законског рока за подношење тужбе има за последицу губитак права на судску заштиту, на основу одредбе члана 122. Закона о раду („Сл. гласник РС“, бр.70/01), важећег у време подношења тужбе. Такође, побижано решење не одступа од судске праксе да се послодавцу, као даваоцу стана, може наложити да свом запосленом додели на коришћење стан само у случају да послодавац не спроведе одлуку суда о поништају раније донете одлуке о додели стана, што овде није случај. Због тога, по оцени Врховног касационог суда, није потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, нити је потребно уједначавање судске праксе, нити ново тумачење права.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке, донео применом одредбе члана 404. став 2. ЗПП.

Испитујући дозвољеност ревизије, на основу одредбе члана 410. став 2. у вези члана 420. став 1. и 2. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужиле није дозвољена.

Одредбом члана 420. став 1. ЗПП, прописано је да странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, а ставом 2. истог члана Закона је прописано да ревизија против решења из става 1. тог члана закона није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде.

Према члану 33. став 2. ЗПП, ако се тужбени захтев не односи на новчани исход, као меродавна вредност предмета спора узима се вредност предмета спора коју је тужилац означио у тужби.

Одлука Уставног суда Уж 10767/2017 од 21.01.202. године, о поништају решења Врховног касационог суда Рев 1790/18 од 14.11.2019. године, заснована је на начелном ставу о томе да подносилац не би требало да трпи никакве штетне последице због пропуста суда да му наложи плаћање одређеног износа на име разлике судске таксе, која одговара утврђеној вредности предмета спора, на основу чињенице да у конкретном случају вредност предмета спора није била опредељена у тужби нити до закључења главне расправе, а није се могла утврдити ни на основу обрачунате или плаћене судске таксе.

Међутим, из стања у предмету следи да је решењем донетим на рочишту за главну расправу одржаном 11.05.2003. године, првостепени суд тужиле наложио да определи вредност предмета спора и да је, поступајући по том налогу суда, тужиле поднеском од 17.05.2010. године, вредност предмета спора одредила у износу од 15.000,00 динара. Објективно преиначење тужбе у поднеску тужиле од 07.11.2013. године, истицањем новог захтева за обавезивање тужене да тужиле плати тржишну вредност одговарајућег стана од 125.501,19 евра, у динарској противвредности по званичном курсу банке на дан исплате, првостепени суд је одлучио да не дозволи решење донетим на рочишту за главну расправу одржаним 04.04.2014. године, што значи да је вредност предмета спора 15.000,00 динара.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП, прописано је да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Како се у конкретном случају ради о спору у коме се тужбени захтев не односи на новчани износ, то је за оцену дозвољености ревизије меродавна вредност предмета спора коју је тужилац означио у тужби, а то је износ од 15.000,00 динара.

Имајући у виду да вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, следи да је ревизија недозвољена, па је Врховни касациони суд применом одредбе члана 413. ЗПП, одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић